

Legea nr. 36/1995

LEGE nr. 36 din 12 mai 1995 a notarilor publici si a activitatii notariale*) - Republicare

CAPITOLUL I: Dispozitii generale

Art. 1

Activitatea notariala asigura persoanelor fizice si juridice constatarea raporturilor juridice civile sau comerciale nelitigioase, precum si exercitiul drepturilor si ocrotirea intereselor, in conformitate cu legea.

Art. 2

Activitatea notariala se realizeaza de notarii publici prin acte notariale si consultatii juridice notariale, in conditiile prezentei legi.

Art. 3

Notarul public este investit sa indeplineasca un serviciu de interes public si are statutul unei functii autonome.

Art. 4

Actul indeplinit de notarul public, purtând sigiliul si semnatura acestuia, este de autoritate publica si are forta probanta prevazuta de lege.

Art. 5

Actele notariale pot fi efectuate si de misiunile diplomatice si oficiile consulare ale României, precum si de alte institutii, in conditiile si limitele prevazute de lege.

Art. 6

(1)Notarii publici si celelalte institutii prevazute la art. 5, care desfasoara activitate notariala, au obligatia sa verifice ca actele pe care le instrumenteaza sa nu cuprinda clauze contrare legii si bunelor moravuri, sa ceara si sa dea lamuriri partilor asupra continutului acestor acte spre a se convinge ca le-au inteles sensul si le-au acceptat efectele, in scopul prevenirii litigiilor.

(2)In cazul in care actul solicitat este contrar legii si bunelor moravuri, notarul public va refuza intocmirea lui.

(3)Daca in scrisul prezentat are un continut indoielnic, iar notarul public nu poate refuza instrumentarea actului, va atrage atentia partilor asupra consecintelor juridice la care se expun si va face mentiune expresa in act.

(4)Daca partea se opune la inserarea mentiunii, notarul public va refuza intocmirea actului.

Art. 7

Activitatea notariala se infaptuieste in mod egal pentru toate persoanele, fara deosebire de rasa, de nationalitate, de origine etnica, de limba, de religie, de sex, de opinie, de apartenenta politica, de avere sau de origine sociala.

CAPITOLUL II: Competenta notarilor publici

Art. 8

Notarul public indeplineste urmatoarele acte notariale:

- a)redactarea in scrisurilor cu continut juridic, la solicitarea partilor;
- b)autenticarea in scrisurilor redactate de notarul public, de parte personal sau de avocat;
- c)procedura succesorală notarială;
- d)certificarea unor fapte, in cazurile prevazute de lege;
- e)legalizarea semnaturilor de pe in scrisuri, a specimenelor de semnatura, precum si a sigiliilor;
- f)darea de data certa in scrisurilor prezentate de parti;
- g)primirea in depozit a in scrisurilor si documentelor prezentate de parti;
- h)actele de protest al cambiilor, al biletelor la ordin si al cecurilor;
- i)legalizarea copiilor de pe in scrisuri;
- j)efectuarea si legalizarea traducerilor;
- k)eliberarea de duplicate de pe actele notariale pe care le-a intocmit;
- l)orice alte operatiuni prevazute de lege.

Art. 9

Notarii publici dau consultatii juridice in materie notariala, altele decât cele referitoare la continutul actelor pe care le indeplinesc si participa, in calitate de specialisti desemnati de parti, la pregatirea si intocmirea unor acte juridice cu caracter notarial.

Art. 10

In indeplinirea atributiilor ce-i revin, notarul public are competenta generala, cu exceptiile prevazute in situatiile urmatoare:

- a)procedura succesorală notarială este de competenta notarului public din biroul notarial situat in circumscriptia teritoriala a judecatoriei in care defunctul si-a avut ultimul domiciliu;
- b)in cazul mostenirilor succesive, mostenitorii pot alege competenta oricarui dintre birourile notariale din circumscriptia teritoriala a judecatoriei in care si-a avut ultimul domiciliu acela dintre autori care a decedat cel din urma;
- c)actele de protest al cambiilor, biletelor la ordin si cecurilor se fac de notarul public din circumscriptia teritoriala a judecatoriei in care urmeaza a se face plata;
- d)eliberarea duplicatelor si reconstituirea actelor notariale se fac de notarul public in al carui birou se afla originalul acestora.

Art. 11

(1)Conflictele de competenta intre birourile notarilor publici situate in aceeasi circumscriptie a unei judecatorii se solutioneaza de acea judecatorie, la sesizarea partii interesate. Hotarârea judecatoriei este definitiva.

(2)Când conflictul intervine intre birouri notariale situate in circumscriptii diferite, competenta apartine judecatoriei in a carei circumscriptie se afla biroul de notar public cel din urma sesizat.

Art. 12

(1) Secretarii consiliilor locale ale comunelor si oraselor unde nu functioneaza birouri ale notarilor publici vor indeplini, la cererea partilor, urmatoarele acte notariale:

- a) legalizarea semnaturilor de pe inscrisurile prezentate de parti;
- b) legalizarea copiilor de pe inscrisuri, cu exceptia inscrisurilor sub semnatura privata.

(2) Actele prevazute la alin. (1), in cazul in care depunerea lor este necesara la unele institutii sau operatori economici, vor fi indeplinite de acestea.

Art. 13

(1) Activitatea notariala a misiunilor diplomatice si oficiilor consulare ale României se desfasoara pe baza legii române si a intelegurilor internationale la care România este parte, precum si potrivit uzantelor internationale.

(2) La cererea persoanelor fizice având cetatenia româna, precum si a persoanelor juridice române, misiunile diplomatice si oficiile consulare ale României indeplinesc urmatoarele acte notariale:

- a) redactarea de inscrisuri in vederea autentificarii sau legalizarii semnaturii;
- b) autentificarea inscrisurilor, cu exceptia transmisiunilor imobiliare incheiate prin acte juridice intre vii;
- c) legalizarea sigiliilor si a semnaturilor;
- d) darea de data certa inscrisurilor prezentate de parti;
- e) certificarea unor fapte;
- f) legalizarea de copii de pe inscrisuri;
- g) efectuarea si legalizarea traducerilor;
- h) primirea in depozit a inscrisurilor si documentelor prezentate de parti;
- i) eliberarea de duplicate de pe actele notariale intocmite de misiunile diplomatice sau oficiile consulare.

(3) Activitatile notariale prevazute la alin. (2), care produc efecte juridice in România, pot fi indeplinite de catre misiunile diplomatice si oficiile consulare ale României si la cererea persoanelor fizice sau juridice straine, in masura in care legile si reglementarile statului de resedinta sau acordurile bilaterale nu se opun.

(4) Actele notariale se indeplinesc la sediile misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare, precum si la bordul navelor si aeronavelor sub pavilion românesc care se afla stationate in raza de activitate a acestor organe, precum si la domiciliul cetateanului român ori in alt loc, daca acest lucru este prevazut in conventiile internationale la care România si statul de resedinta sunt parti sau legea locala nu se opune.

CAPITOLUL III: Organizarea activitatii notarilor publici

SECTIUNEA 1: Organizarea si functionarea birourilor notarilor publici

Art. 14

(1) Activitatea notarilor publici se desfasoara in cadrul unui birou, in care pot functiona unul sau mai multi notari publici asociati, cu personalul auxiliar corespunzator.

(2) Prin asociere, notarul public nu-si pierde dreptul la birou notarial individual.

(3) Notarul public sau notarii publici asociati, titulari ai unui birou, pot angaja notari stagieri, traducatori, alt personal de specialitate, precum si personal administrativ si de serviciu necesar activitatii notariale.

(4) Evidenta birourilor de notari publici si lucrarile privind numirea si incetarea functiei notarilor publici se intocmesc de personalul de specialitate notariala din Ministerul Justitiei.

Art. 15

(1) In circumscriptia unei judecatorii pot functiona unul sau mai multe birouri de notari publici. Numarul notarilor publici si al birourilor in care acestia isi desfasoara activitatea se stabileste de ministrul justitiei, la propunerea Consiliului Uniunii Nationale a Notarilor Publici.

(2) Numarul de notari publici se actualizeaza anual de catre ministrul justitiei, potrivit propunerilor Camerelor Notarilor Publici si, cu prioritate, in raport cu numarul notarilor stagieri care au promovat examenul de notar public.

(3) In cazul in care in circumscriptia unei judecatorii functioneaza mai multe birouri de notari publici, competenta teritoriala a fiecaruia se intinde pe tot cuprinsul acelei circumscriptii.

Art. 16

Notar public poate fi cel care indeplineste urmatoarele conditii:

- a) are cetatenia româna si domiciliul in România si are capacitatea de exercitiu al drepturilor civile;
- b) este licentiat in drept - stiinte juridice - sau doctor in drept;
- c) nu are antecedente penale;
- d) se bucura de o buna reputatie;
- e) cunoaste limba româna;
- f) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea functiei;
- g) a indeplinit timp de 2 ani functia de notar stagiar si a promovat examenul de notar public sau a exercitat timp de 5 ani functia de notar, judecator, procuror, avocat sau o alta functie de specialitate juridica si dovedeste cunostintele necesare functiei de notar public, prin promovarea unui concurs organizat, potrivit regulamentului de aplicare a prezentei legi, de Consiliul Uniunii Nationale a Notarilor Publici.

Art. 17

Notarul public este numit de ministrul justitiei, la propunerea Consiliului Uniunii Nationale a Notarilor Publici, in baza cererii celui interesat si dupa ce face dovada indeplinirii cerintelor aratate la art. 16.

Art. 18

(1) Inainte de a-si incepe activitatea, in termen de 60 de zile de la numire, notarul public este obligat sa-si inregistreze biroul la Curtea de apel in circumscriptia careia isi are sediul biroul de notar public. Pentru inregistrarea biroului, notarul public va prezenta sigiliul si specimenul de semnatura.

(2) Ministrul justitiei poate, in cazuri temeinic justificate, sa prelungeasca acest termen.

(3) Neindeplinirea conditiilor prevazute la alin. (1) atrage revocarea numirii notarului public.

Art. 19

(1) Dupa indeplinirea conditiilor prevazute la art. 18, notarul public va depune juramântul in fata ministrului justitiei si a presedintelui Uniunii Nationale a Notarilor Publici sau a reprezentantilor acestora.

(2) Juramântul are urmatorul continut:

"Jur sa respect Constitutia si legile tarii, sa-mi indeplinesc cu onoare si credibilitate publica, cu constiinta si fara partinire atributiile ce-mi revin si sa pastrez secretul profesional. Asa sa-mi ajute Dumnezeu!"

(3) Referirea la divinitate din formula juramântului se schimba potrivit credintei religioase a notarului public.

(4) Notarul public fara confesiune va depune juramântul fara formula religioasa, pe constiinta si onoare.

Art. 20

Poate fi notar stagiar cel care:

a) indeplineste conditiile prevazute la art. 16 lit. a)-f);

b) este angajat intr-un birou de notar public;

c) se afla in perioada de stagiu pâna la promovarea examenului de notar public.

Art. 21

(1) Notarul public poate delega pe notarul stagiar sa indeplineasca urmatoarele atributii:

a) efectuarea lucrarilor de secretariat;

b) legalizarea copiilor de pe inscrisuri;

c) legalizarea semnaturii traducatorului;

d) darea de data certa a inscrisurilor prezentate de parti;

e) redactarea unor proiecte de inscrisuri cu continut juridic.

(2) Conditii de incheiere a contractului de munca si formarea profesionala a notarului stagiar sunt in sarcina Camerei Notarilor Publici si se stabilesc prin statutul Uniunii Nationale a Notarilor Publici.

Art. 22

Examenul de notar public se sustine in fata unei comisii formate din: un membru al Consiliului Uniunii Nationale a Notarilor Publici, reprezentantul Ministerului Justitiei, un membru al corpului didactic din invatamântul superior de specialitate si doi notari publici cu pregatire si cu prestigiu profesional, desemnati in conditiile prevazute in regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Art. 23

(1) Calitatea de notar public inceteaza:

a) la cerere;

b) prin pensionare sau in cazul constatarii incapacitatii de munca, in conditiile legii;

c) prin desfiintarea biroului notarului public, urmata de neexercitarea fara justificare de catre titularul acestuia a profesiei, in conditiile legii, intr-un alt birou de notar public, in termen de 6 luni;

d) prin excluderea din profesie, dispusa ca sanctiune disciplinara, in conditiile prezentei legi;

e) in cazul vaditei sale incapacitati profesionale, constatata in urma unor inspectii repetate;

f) in cazul condamnarii definitive pentru savârsirea cu intentie a unei infractiuni grave sau care aduce atingere prestigiului profesiei;

g) in cazul in care notarul public nu mai indeplineste conditiile prevazute de art. 16 lit. a), d) si f).

(2) Incetarea calitatii de notar public se constata sau se dispune, dupa caz, de ministrul justitiei.

Art. 24

Exercitiul functiei de notar public se suspenda:

a) in caz de incompatibilitate;

b) in situatiile prevazute la art. 42 lit. c) si art. 43 din prezenta lege;

c) in caz de neachitare a obligatiilor banesti profesionale, dupa 6 luni de la scadenta acestora, pâna la achitarea debitului;

d) in caz de incapacitate temporara de munca.

Art. 25

(1) Suspendarea se dispune de ministrul justitiei, la solicitarea Consiliului Uniunii Nationale a Notarilor Publici.

(2) Incetarea suspendarii se poate dispune cu respectarea conditiei prevazute in alineatul precedent.

SECTIUNEA 2: Camera Notarilor Publici

Art. 26

(1) In circumscriptia fiecarei Curti de apel functioneaza câte o Camera a Notarilor Publici, cu personalitate juridica.

(2) Din Camera fac parte toti notarii publici care functioneaza in circumscriptia Curtii de apel.

(3) Camera Notarilor Publici este condusa de un colegiu director format dintr-un presedinte, un vicepresedinte si 3-5 membri. Colegiul director este ales de adunarea generala a membrilor Camerei, pentru o perioada de 3 ani, dintre notarii publici.

(4) Presedintele Colegiului director va primi o indemnizatie al carei quantum se va stabili de adunarea generala.

(5) Colegiul director va avea un secretar salarizat si personal auxiliar, in numarul si in structura stabilite de adunarea generala a notarilor publici din judetele ce compun circumscriptia Camerei.

(6) Colegiul director al Camerei Notarilor Publici are urmatoarele atributii:

a) rezolva plângerile partilor impotriva notarilor publici si a notarilor stagiar, luând masurile corespunzatoare si aducându-le la cunostinta Uniunii Nationale a Notarilor Publici;

b) delega, in cazuri exceptionale, pentru o perioada determinata, un notar public, din aceeaasi circumscriptie a judecatoriei, care sa asigure functionarea unui alt birou de notar public, cu incunostintarea Uniunii Nationale a Notarilor Publici. Cheltuielile cu delegarea se suporta din veniturile biroului notarului public la care este delegat;

- c)informeaza Uniunea Nationala a Notarilor Publici in legatura cu activitatea birourilor notarilor publici, asupra necesarului de notari publici si notari stagiari si face recomandari cu privire la persoanele ce urmeaza sa fie propuse de uniune pentru numirea lor in functia de notar public de catre ministrul justitiei;
- d)reprezinta, camera in relatiile cu tertii la nivelul circumscriptiei Curtii de apel;
- e)intocmeste documentarea juridica si asigura consultarea si informarea curenta a notarilor publici;
- f)tine evidenta veniturilor si cheltuielilor Camerei si a contributiei membrilor sai;
- g)procura datele si lucrarile necesare pentru Buletinul Notarilor Publici si asigura difuzarea acestuia;
- h)indeplineste alte atributii prevazute de lege si de regulament.

SECTIUNEA 3: Uniunea Nationala a Notarilor Publici

Art. 27

Notarii publici din România se constituie in Uniunea Nationala a Notarilor Publici, organizatie profesionala cu personalitate juridica, care isi alege un consiliu de conducere si alte organe stabilite prin statutul propriu.

Art. 28

(1)Consiliul Uniunii Nationale a Notarilor Publici este constituit din câte un reprezentant al fiecarei Camere a Notarilor Publici, din care se aleg presedintele si doi vicepresedinti, in conditiile stabilite prin statutul uniunii.

(2)Consiliul uniunii are urmatoarele atributii:

- a)propune ministrului justitiei numirea, suspendarea, revocarea ori incetarea calitatii de notar public;
- b)propune ministrului justitiei numarul necesar al birourilor de notari publici si conditiile de desfasurare a examenelor de notari publici;
- c)stabileste, cu aprobarea ministrului justitiei, onorariile minimale pentru serviciile prestate de notarii publici;
- d)aproba cotele de contributie ale birourilor notarilor publici la Camera, precum si cele ale Camerelor la Uniunea Nationala a Notarilor Publici, potrivit statutului acesteia;
- e)reprezinta Uniunea Nationala a Notarilor Publici in raporturile cu tertii, pe plan intern si international;
- f)indeplineste alte atributii prevazute de lege sau de regulament.

Art. 29

In cadrul Uniunii Nationale a Notarilor Publici se va organiza si va functiona o casa de asigurari pentru garantarea responsabilitatii civile a notarilor publici, cu personalitate juridica, in conditiile stabilite prin statut propriu, aprobat de Uniunea Nationala a Notarilor Publici.

Art. 30

(1)In cadrul Uniunii Nationale a Notarilor Publici din România se infiinteaza, se organizeaza si functioneaza Institutul Notarial Român, entitate cu personalitate juridica, in conditiile stabilite prin statutul propriu, aprobat de Consiliul Uniunii Nationale a Notarilor Publici din România.

(2)Institutul Notarial Român asigura perfectionarea activitatii notariale, pregatirea notarilor stagiari, precum si pregatirea profesionala continua a notarilor publici si a altor specialisti licentiatii in drept, având dreptul de a elibera diplome recunoscute de institutiile abilitate.

(3)Institutul Notarial Român are stampila si sigla proprii si se infiinteaza, se organizeaza si functioneaza fara indeplinirea altor formalitati.

(4)Statutul Institutului Notarial Român, Regulamentul de organizare si functionare, precum si modalitatile de formare profesionala continua a notarilor publici si a notarilor stagiari se vor aproba prin hotarâre a Consiliului Uniunii Nationale a Notarilor Publici din România.

Art. 31

La nivelul Uniunii Nationale a Notarilor Publici se infiinteaza Registrul national notarial al regimurilor matrimoniale. Organizarea si functionarea acestui registru, precum si procedura de inscriere si consultare se stabilesc prin ordin al ministrului justitiei.

CAPITOLUL IV: Drepturile si indatoririle notarilor publici

SECTIUNEA 1: Drepturile notarilor publici

Art. 32

Notarii publici isi exercita personal profesiunea si se bucura de stabilitate in functie, neputând fi mutati in alta localitate fara acordul lor.

Art. 33

Notarii publici au dreptul la onorarii pentru fiecare serviciu prestat, in conformitate cu art. 28 alin. (2) lit. c).

Art. 34

Notarul public are dreptul la concediu de odihna, in conditiile stabilite prin statut.

Art. 35

Notarii publici beneficiaza de drepturile de asigurari sociale pe baza contributiei la sistemul asigurarilor sociale de stat, in conditiile legii.

Art. 36

Exercitarea profesiei de notar public este incompatibila cu:

a)desfasurarea unei activitati salarizate sau de executor judecatoresc, avocat ori consilier juridic, cu exceptia:

- activitatii didactice universitare;
- activitatii literare si publicistice;
- calitatii de deputat sau senator ori a celei de consilier in consiliile judetene sau locale, pe durata mandatului;
- calitatii de membru in organele de conducere sau in alte organisme ale Uniunii Nationale a Notarilor Publici, Camerelor Notarilor Publici ori in alte organizatii interne si internationale la care Uniunea Nationala a Notarilor Publici si Camerele Notarilor Publici sunt afiliate sau cu care colaboreaza;

b)desfasurarea unor activitati comerciale, direct sau prin persoane interpus;

c)calitatea de asociat intr-o societate in nume colectiv, de asociat comanditat in societatile in comandita simpla sau pe actiuni, administrator al unei societati cu raspundere limitata, presedinte al unui consiliu de administratie, membru al consiliului de conducere, director general sau director al unei societati pe actiuni, administrator al unei societati civile.

SECTIUNEA 2: Indatoririle si raspunderile notarilor publici**Art. 37**

Notarii publici si personalul birourilor notariale au obligatia sa pastreze secretul profesional cu privire la actele si faptele despre care au luat cunostinta in cadrul activitatii lor, chiar si dupa incetarea functiei, cu exceptia cazurilor in care legea sau partile interesate ii elibereaza de aceasta obligatie.

Art. 38

(1)Notarul public nu poate absenta mai mult de 5 zile consecutiv, fara a asigura functionalitatea biroului sau, in conditiile legii.

(2)In cazul nerespectarii dispozitiilor alin. (1), camera Notarilor Publici poate delega, dupa caz, un alt notar public pentru indeplinirea atributiilor notarului public absent, in conditiile prevazute de statutul uniunii.

Art. 39

(1)Raspunderea civila a notarului public poate fi angajata, in conditiile legii civile, pentru incalcarea obligatiilor sale profesionale, atunci când acesta a cauzat un prejudiciu.

(2)Asigurarea de raspundere profesionala a notarului public se realizeaza prin casa de asigurari, constituita in acest scop.

Art. 40

Raspunderea disciplinara a notarului public intervine pentru urmatoarele abateri:

- a)intârziere sau neglijenta in efectuarea lucrarilor;
- b)lipsa nejustificata de la birou;
- c)nerespectarea secretului profesional;
- d)comportament care aduce atingere onoarei sau probitatii profesionale.

Art. 41

(1)Actiunea disciplinara se exercita de Colegiul director si se judeca de Consiliul de disciplina.

(2)Pentru suspendarea din functie sau excluderea din profesie este obligatorie o cercetare prealabila, care se efectueaza de catre Colegiul director.

(3)Audierea celui in cauza este obligatorie, acesta fiind indreptatit sa ia cunostinta de continutul dosarului si sa-si formuleze apararea.

(4)Consiliul de disciplina citeaza partile si pronunta o hotarâre motivata, care se comunica acestora.

(5)Impotriva hotarârii partile pot face contestatie la Consiliul uniunii, in termen de 10 zile de la comunicare.

(6)Hotarârea Consiliului uniunii poate fi atacata la instanta judecatoreasca competenta, civila sau de contencios administrativ, dupa caz.

(7)Hotarârea definitiva se comunica si Ministerului Justitiei.

(8)Procedura judecarii abaterilor disciplinare se stabileste prin regulament.

Art. 42

Sanctiunile disciplinare se aplica in raport cu gravitatea faptelor si constau in:

- a)observatie scrisa;
- b)amenda de la 5 lei la 20 lei, care se face venit la bugetul Camerei Notarilor Publici. Neachitarea in termen de 30 de zile de la data ramânerii definitive a hotarârii atrage suspendarea de drept a notarului public pâna la achitarea sumei. Hotarârea definitiva constituie titlu executoriu;
- c)suspendarea din functie pe o durata de maximum 6 luni;
- d)excluderea din profesie.

Art. 43

(1)In cazul in care impotriva notarului public s-a luat masura arestarii preventive, ministrul justitiei, la propunerea Consiliului Uniunii Nationale a Notarilor Publici, va lua masura suspendarii din functie pâna la solutionarea cauzei penale, potrivit legii.

(2)Daca hotarârea de condamnare a ramas definitiva si ea se refera la infractiunile prevazute de art. 23 alin. (1) lit. f) din lege, cu acea data ministrul justitiei dispune excluderea din profesie a notarului public condamnat.

(3)Sigiliul, registrele si lucrarile notarului public suspendat sau exclus vor fi depuse la, Camera Notarilor Publici, sub luare de dovada.

CAPITOLUL V: Procedura actelor notariale**SECTIUNEA 1: Dispozitii comune****Art. 44**

(1)Toate actele notariale se indeplinesc la cerere.

(2)Inscrisurile redactate de parti sau, dupa caz, de reprezentantii lor legali sau conventionali vor fi verificate cu privire la indeplinirea conditiilor de fond si forma, notarul public putându-le aduce modificarile si completarile corespunzatoare, cu acordul partilor.

(3)Inscrisurile referitoare la actele notariale se redacteaza potrivit vointei partilor si in conditiile prevazute de lege.

(4)Inscrisurile vor fi redactate citet, ingrijit si fara prescurtari; mentiunile in cifre se vor inscrie si in litere, iar locurile goale se vor completa prin tragere de linii.

(5)In cadrul lucrarilor de indeplinire a actelor notariale, notarul public stabileste identitatea, domiciliul si capacitatea partilor, in afara cazurilor in care se solicita dare de data certa, intocmirea de copii legalizate sau acordarea de consultatii juridice notariale.

Art. 45

(1)Inscrisurile pentru care legea prevede forma autentica vor fi redactate numai de notari publici, de avocatul partilor interesate sau de consilierul juridic ori reprezentantul legal al persoanei juridice. Persoanele care au pregatire juridica superioara vor putea redacta inscrisurile in care figureaza ca parte ele, sotii, ascendentei sau descendentei lor.

(2)Consultatiile date de notarul public in domeniul juridic notarial sunt scrise sau verbale si se dau persoanelor fizice sau juridice, la solicitare sau pe baza de contract cu durata determinata.

Art. 46

(1)Notarul public are obligatia sa desluseasca raporturile reale dintre parti cu privire la actul pe care vor sa-l incheie, sa verifice daca scopul pe care il urmaresc este in conformitate cu legea si sa le dea indrumarile necesare asupra efectelor lui juridice.

(2) De asemenea, el trebuie sa ceara partilor, ori de câte ori este cazul, documentele justificative si autorizatiile necesare pentru incheierea actului sau, la cererea acestora, va putea obtine el insusi documentatia necesara.

(3) Actele din care rezulta drepturi ce urmeaza a fi supuse publicitatii mobiliare sau imobiliare se vor comunica de indata, la locul unde se tine aceasta evidenta, de notarul public, care va face si demersurile necesare in numele titularilor pentru aducerea la indeplinire a tuturor lucrarilor de publicitate. Se excepteaza cazul in care partile interesate vor cere in scris sa indeplineasca ele insele formalitatile de mai sus.

(4) In vederea indeplinirii obligatiilor ce-i revin potrivit alin. (2) si (3), notarul public va avea acces liber la birourile de publicitate mobiliara si imobiliara.

(5) Notarul public nu poate refuza indeplinirea actului notarial solicitat decât in conditiile aratate la art. 6.

Art. 47

Organele de ordine publica vor acorda sprijin notarilor publici, in cazul in care acestia sunt impiedicati sa-si exercite atributiile. De asemenea, autoritatile administratiei publice locale au obligatia ca in cadrul atributiilor lor sa acorde notarilor publici concursul solicitat pentru indeplinirea actelor notariale.

Art. 48

(1) Actele solicitate de parti si orice acte de procedura notariala se intocmesc in limba româna.

(2) Cetatenilor aparținând minoritatilor nationale sau persoanelor care nu vorbesc sau nu inteleg limba româna li se acorda posibilitatea de a lua cunostinta de cuprinsul actului printr-un interpret. Functia de interpret poate fi indeplinita, in afara de notarul public, si de un angajat din cadrul biroului notarial, care cunoaste limba acelei persoane, precum si de traducatorii autorizati.

(3) Actele redactate de parti si prezentate pentru efectuarea operatiunilor notariale vor fi in limba româna.

(4) La cererea justificata a partilor, notarul public poate indeplini acte in legatura cu inscrisurile intocmite de parti intr-o alta limba decât cea româna, numai daca notarul instrumentator cunoaste limba in care sunt intocmite actele sau dupa ce a luat cunostinta de cuprinsul acestora prin interpret, caz in care un exemplar tradus in limba româna si semnat de cel ce a efectuat traducerea va fi atasat la dosar.

(5) Inscrisurile destinate a fi traduse intr-o limba straina se vor redacta fie pe doua coloane, cuprinzând in prima coloana textul in limba româna, iar in cea de-a doua, textul in limba straina, fie in mod succesiv, mai întâi textul in limba româna, continuându-se cu textul in limba straina.

Art. 49

(1) Actele notariale se indeplinesc la sediul biroului notarului public in timpul programului de serviciu cu publicul, afisat in mod corespunzator.

(2) Un act notarial se poate indeplini in afara sediului biroului notarului public, in limitele circumscriptiei sale teritoriale, daca la incheierea lui este interesat un numar mai mare de persoane sau partea care-l solicita este impiedicata sa se prezinte, din motive temeinice, la sediul biroului.

(3) In cazul in care intocmirea unui act notarial nu sufera amânare din motive obiective, acesta va putea fi indeplinit si in afara programului de lucru, la cererea partii interesate.

Art. 50

Indeplinirea actelor notariale, in afara de redactarea inscrisurilor si de consultatiile juridice notariale, se constata prin incheiere, care va cuprinde:

- a) sediul biroului notarial;
- b) denumirea incheierii si numarul acesteia;
- c) data indeplinirii actului notarial;
- d) numele si prenumele notarului public;
- e) locul unde s-a indeplinit actul notarial, in cazul indeplinirii in afara sediului biroului notarial, precizându-se imprejurarea care justifica intocmirea inscrisului in acel loc;
- f) numele sau denumirea partilor, domiciliul sau sediul acestora si mentiunea faptului prezentarii lor in persoana, reprezentate ori asistate, precum si modul in care li s-a constatat identitatea, cu exceptia incheierilor prin care se da data certa inscrisurilor sau se legalizeaza copii de pe inscrisuri;
- g) aratarea indeplinirii conditiilor de fond si de forma ale actului notarial intocmit in raport cu natura aceluia act;
- h) constatarea indeplinirii actului notarial si a citirii acestuia de catre parti;
- i) mentiunea perceperii taxelor de timbru, a onorariului si quantumul acestora;
- j) semnatura notarului public;
- k) sigiliul biroului notarului public.

Art. 51

(1) Partile participante la actul notarial pot fi identificate de notarul public prin mentiunea in incheiere ca ele sunt cunoscute personal de acesta. In cazul in care notarul public nu cunoaste partile, este obligat sa se convinga de identitatea acestora, stabilita, dupa caz, prin:

- a) acte de identitate sau legitimatii oficiale prevazute cu semnatura, stampila si fotografia posesorului;
- b) atestarea avocatului care asista partea;
- c) doi martori de identitate, cunoscuti personal de notarul public sau legitimati conform lit. a).

(2) Nu poate fi martor de identitate cel care:

- a) nu a implinit 18 ani;
- b) figureaza in act ca parte sau ca beneficiar;
- c) din cauza unei deficiente psihice sau fizice nu este apt pentru dovedirea identitatii.

Art. 52

(1) In situatia in care se refuza indeplinirea actului notarial, incheierea de respingere se va da numai daca partile staruie in cerere, dupa ce li s-a atras atentia ca actul solicitat este contrar legii sau bunelor moravuri. Incheierea va cuprinde si motivarea refuzului, calea de atac la judecatorie si termenul de exercitare.

(2) Indeplinirea actului notarial poate fi respinsa si pentru urmatoarele motive:

- a) solicitarea lucrarilor in afara orelor de lucru, cu exceptiile prevazute la art. 49 alin. (3);
- b) neprezentarea documentatiei necesare sau prezentarea ei incompleta;
- c) neplata taxelor si a onorariului stabilit;
- d) imposibilitatea identificarii partilor sau lipsa lor de discernamant.

Art. 53

Incalcarea cerintelor prevazute la art. 50 lit. c), f), j) si k) se sanctioneaza cu nulitatea, iar a celorlalte cerinte cu anularea, in afara de cazul in care indeplinirea acestora rezulta din lucrarile actului.

Art. 54

Actele notariale care prezinta erori materiale sau omisiuni vadite pot fi indreptate sau completate prin incheiere de catre notarul public, la cerere sau din oficiu, cu acordul partilor, daca lucrarile cuprind date care fac posibila indreptarea greselilor sau completarea omisiunilor. Acordul partilor se prezuma daca, fiind legal citate, nu-si manifesta opunerea. Despre indreptarea sau completarea efectuata se face mentiune pe toate exemplarele actului.

Art. 55

(1) Actele care au disparut fara a mai fi ramas un exemplar original se reconstituie la cerere, prin incheiere, pe baza acordului partilor sau, dupa caz, a succesorilor acestora. Reconstituirea se face la biroul notarului la care s-a intocmit actul.

(2) In lipsa acordului partilor, reconstituirea actelor disparute se va face de judecatoria in circumscriptia careia isi are sediul biroul notarial care a intocmit actul, in conformitate cu dispozitiile din Codul de procedura civila.

(3) In cazul in care actul disparut a fost intocmit de alte institutii cu activitate notariala, reconstituirea se face de judecatoria in circumscriptia careia isi are sediul institutia care a intocmit acel act sau se afla domiciliul ori sediul uneia dintre parti, dupa caz.

Art. 56

(1) La cererea partii de a i se da un duplicat al actului original, biroul notarial care a intocmit acel act poate incuviinta eliberarea duplicatului. In acest scop, notarul public va cita partile sau, dupa caz, pe succesorii acestora.

(2) In textul duplicatului se reproduc, cuvânt cu cuvânt, cuprinsul inscriului, cât si al incheierii prin care s-a constatat intocmirea inscriului original. In locul semnaturilor originale se mentioneaza numele de familie si prenumele fiecarui semnatar.

(3) Duplicatul are aceeasi forta probanta ca si originalul.

Art. 57

Notarul public nu poate indeplini acte notariale, sub sanctiunea nulitatii, daca:

- a) in cauza sunt parti sau interesati in orice calitate, el, sotul, ascendentei si descendentei lor;
- b) este reprezentantul legal ori imputernicitul unei parti care participa la procedura notariala.

Art. 58

(1) In cazul in care, pentru valabilitatea in strainatate a actului notarial, este necesara supralegalizarea semnaturii si a sigiliului notarului public sau apostilarea actelor notariale, aceste proceduri se indeplinesc de catre Camera Notarilor Publici, la sediul principal sau la sediile judetene ale acesteia, in a carei circumscriptie isi desfasoara activitatea notarul public care a instrumentat actul, in conditiile stabilite prin regulament. Notarul public va pune in vedere partii obligatia indeplinirii acestei cerinte.

(2) Birourile notariale nu pot lua in considerare actele care emana de la autoritatile altui stat, decât daca semnaturile si sigiliile acelor autoritati sunt supralegalizate de catre misiunea diplomatica sau oficiul consular al României din acest stat sau de catre Ministerul Afacerilor Externe al României.

(3) In cazul in care prin conventii internationale la care România este parte se prevede altfel, se aplica acele conventii.

SECTIUNEA 2: Autentificarea actelor

Art. 59

(1) Pentru autentificarea unui act, notarul public verifica si stabileste, in prealabil, identitatea partilor.

(2) Partile pot fi reprezentate la autentificare printr-un mandatar cu procura speciala autentica. In aceasta situatie, notarul este obligat sa verifice in Registrul national notarial daca acea procura a fost revocata, iar in cazul revocarii va respinge cererea de autentificare.

(3) In vederea aplicarii alin. (2), regulamentul va prevedea organizarea si modalitatile de intocmire si de consultare a Registrului national electronic al revocarilor procurilor autentice.

Art. 60

Când notarul public are indoiele cu privire la deplinatatea facultatilor mintale ale vreuneia dintre parti, procedeaza la autentificare numai daca un medic specialist atesta in scris ca partea poate sa-si exprime in mod valabil consimtamântul in momentul incheierii actului.

Art. 61

(1) Pentru a lua consimtamântul partilor, dupa citirea actului, notarul public le va intreba daca au inteles continutul acestuia si daca cele cuprinse in act exprima vointa lor.

(2) Pentru motive temeinice, notarul public poate lua separat, dar in aceeasi zi, consimtamântul partilor care figureaza in act. In acest caz, in incheierea de incuviintare a autentificarii se va mentiona ora si locul luarii consimtamântului fiecarei parti.

Art. 62

(1) Declaratia de vointa a surdului, mutului sau surdomutului, stiutori de carte, se va da in scris in fata notarului public, prin inscrierea de catre parte, inaintea semnaturii, a mentiunii "consimt la prezentul act, pe care l-am citit".

(2) Daca surdul, mutul sau surdomutul se gasesc din orice motiv in imposibilitate de a scrie, declaratia de vointa se va lua prin interpret.

(3) Pentru a lua consimtamântul unui nevazator, notarul public va intreba daca a auzit bine când i s-a citit inscriusul si daca cele auzite reprezinta vointa sa, consemnând acestea in incheierea de autentificare.

Art. 63

In cazul acelorora care din pricina infirmitatii, a bolii sau din orice alte cauze nu pot semna, notarul public, indeplinind actul, va face mentiune despre aceasta imprejurare in incheierea pe care o intocmeste, mentiunea astfel facuta tinând loc de semnatura.

Art. 64

Notarul public sau partile pot solicita ca martorii prevazuti la art. 51 sa fie prezenti si la semnarea actului.

Art. 65

(1) Toate exemplarele originale ale in scrisului autenticat, cerute de parti, precum si cel ce se pastreaza in arhiva biroului notarial, impreuna cu anexele care fac parte integranta din acest in scris, se semneaza in fata notarului public de catre parti sau reprezentantii lor si, dupa caz, de cei chemati a incuviinta actele pe care partile le intocmesc, de martorii-asistenti, atunci când este ceruta prezenta lor, si - daca este cazul - de cel care a redactat in scrisul, in conditiile prezentei legi.

(2) Fiecare parte poate solicita cel putin un exemplar original al in scrisului autentic.

Art. 66

Incheierea care constata autentificarea unui in scris va cuprinde, sub sanctiunea nulitatii, pe lânga datele prevazute la art. 50, si urmatoarele mentiuni:

a) constatarea ca s-a luat consimtamântul partilor;

b) constatarea ca in scrisul a fost semnat in fata notarului de toti cei tinuti sa-l semneze.

Mentiunea notarului public ca una dintre parti nu a putut semna tine loc de semnatura pentru aceasta;

c) numarul anexelor cuprinse in actul autentic;

d) dispozitia de investire cu forma autentica, care se exprima prin cuvintele: "Se declara autentic prezentul in scris".

Art. 67

Actul autenticat de notarul public care constata o creanta certa si lichida are putere de titlu executoriu la data exigibilitatii acesteia. In lipsa actului original, titlul executoriu il poate constitui duplicatul sau copia legalizata de pe exemplarul din arhiva notarului public.

Art. 68

(1) In cazul in care notarul public respinge cererea de autentificare, incheierea va cuprinde mentiunile de la art. 52 alin. (1).

(2) Daca se face plângere impotriva incheierii de respingere si judecatoria o admite, notarul public va da incheierea de autentificare a actului, conform hotarârii judecatoresti ramasa definitiva si irevocabila, si va mentiona ca actul produce efecte de la inregistrarea cererii de autentificare.

SECTIUNEA 3: Procedura succesorală**Art. 69**

(1) Procedura succesorală notarială se deschide la cererea oricarei persoane interesate, precum si a secretarului consiliului local al localitatii in raza careia se aflau bunurile defunctului la data deschiderii mostenirii.

(2) Notarul public sesizat are obligatia de a verifica in prealabil competenta teritoriala, iar daca constata ca succesiunea este in competenta altui birou notarial, se desesizeaza, fara sa mai citeze partile, trimitând cauza notarului public competent.

(3) In cazul in care intr-o circumscriptie teritoriala sunt mai multe birouri de notari publici, competenta de indeplinire a procedurii succesorală apartine primului birou sesizat. Notarul public va verifica daca procedura succesorală nu s-a deschis la un alt birou de notar public din aceeasi circumscriptie, cercetând, in acest scop, registrul de evidenta a succesiunilor, potrivit regulamentului.

Art. 70

(1) In cererea de deschidere a procedurii succesorală vor fi mentionate datele de stare civila ale defunctului, numele, prenumele si domiciliul mostenitorilor prezumtivi, bunurile defunctului, cu mentionarea valorii acestora, precum si a pasivului succesoral.

(2) Cererea va fi in scrisa in registrul succesoral al notarului public.

Art. 71

(1) In cazurile prevazute de lege sau la cererea celor interesati, notarul public, personal sau printr-un delegat, va face inventarierea bunurilor succesorală. Daca nu exista cerere anterioara pentru deschiderea procedurii succesorală, cererea de inventariere tine loc si de cerere de deschidere a acestei proceduri.

(2) Inventarierea notarială se va putea face numai cu acordul persoanei in posesia careia se afla bunurile defunctului. In caz de refuz, se va incheia un proces-verbal, semnat de cei prezenti.

Art. 72

(1) Dupa ce constata ca este legal sesizat, notarul public inregistreaza cauza si dispune citarea celor care au vocatie la mostenire, iar daca exista testament, citeaza si pe legatari si executorul testamentar instituit.

(2) Citatia trebuie sa cuprinda, sub sanctiunea nulitatii acesteia, pe lânga elementele prevazute de Codul de procedura civila, si precizarea ca, daca succesibilul nu-si exercita dreptul de a accepta in termenul prevazut la art. 1103 din Codul civil, va fi prezumat ca renunta la mostenire.

(3) Daca printr-un testament autentic s-a instituit un legatar universal, se citeaza, in lipsa de mostenitori rezervatari, numai legatarul; daca testamentul este olograf sau mistic, se citeaza si mostenitorii legali. In ambele cazuri se va cita si executorul testamentar, daca a fost desemnat prin testament.

(4) In succesiunea ce urmeaza a fi declarata vacanta, notarul public citeaza autoritatea administratiei publice competente a prelua bunurile.

(5) In cazul mostenitorului incapabil, se citeaza reprezentantul sau legal si autoritatea tutelara.

Art. 73

(1) In cadrul procedurii succesorală, notarul public stabileste calitatea mostenitorilor si legatarilor, intinderea drepturilor acestora, precum si compunerea masei succesorală.

(2) In cazul existentei unui testament gasit la inventar sau prezentat de partea interesata, notarul public procedeaza la deschiderea lui. Daca testamentul este olograf sau mistic se constata starea lui materiala si se intocmeste un proces-verbal.

(3)Pe baza de declaratie sau probe administrate in cauza se va stabili daca succesorii au acceptat succesiunea in termenul legal.

(4)Declaratiile de renuntare la succesiune si cele de acceptare sub beneficiu de inventar se inscriu intr-un registru special.

Art. 74

(1)Calitatea de mostenitor si numarul acestora se stabilesc prin acte de stare civila si cu martori, iar bunurile ce compun masa succesorală se dovedesc prin inscrisuri sau orice alte mijloace de proba admise de lege.

(2)In succesiunile care privesc bunurile comune ale autorului succesiunii si ale sotului supravietuitor, cotele de contributie ale acestora la dobândirea bunurilor se stabilesc prin acordul mostenitorilor.

Art. 75

(1)Procedura succesorală se poate suspenda in urmatoarele cazuri:

a)a trecut un an de la deschiderea mostenirii si, desi au fost legal citati, succesibilii nu s-au prezentat ori au abandonat procedura succesorală, fara a cere eliberarea certificatului de mostenitor si exista dovada ca cel putin unul dintre ei a acceptat mostenirea;

b)succesibilii isi contesta unii altora calitatea sau nu se inteleg cu privire la compunerea masei succesorală si la intinderea drepturilor care li se cuvin;

c)mostenitorii sau alte persoane interesate prezinta dovada ca s-au adresat instantei de judecata pentru stabilirea drepturilor lor.

(2)In incheierea de suspendare se consemneaza elementele care au rezultat din dezbateri, pâna la momentul suspendării, cu privire la identitatea celor prezenti, optiunea succesorală a acestora si compunerea masei succesorală.

(3)In cazurile prevazute la alin. (1) lit. b), notarul public stabileste prin incheiere masa succesorală, cu precizarea bunurilor sau a drepturilor care se contesta, intinderea drepturilor mostenitorilor si motivele neintelegerii, indrumând partile sa solutioneze neintelegerile dintre ele pe cale judecatoreasca.

(4)In cazurile de suspendare a procedurii succesorală prevazute la alin. (1) lit. a) si b), daca nu s-a facut dovada ca cei in cauza s-au adresat instantei sau cei interesati n-au cerut repunerea pe rol a cauzei, notarul public va stabili taxele succesorală provizorii si onorariile si le va comunica organelor financiare.

(5)La cererea partilor, notarul public va putea repune pe rol dosarul succesoral oricând, daca se constata incetarea cauzelor care au determinat suspendarea lui.

Art. 76

In cadrul dezbaterilor succesorală, la fiecare termen notarul public intocmeste o incheiere motivata, care va cuprinde mentiunile referitoare la indeplinirea procedurii, declaratiile partilor, prezenta martorilor si masurile dispuse in vederea solutionării cauzei.

Art. 77

Daca notarul public constata ca in masa succesorală nu exista bunuri, dispune prin incheiere inchiderea procedurii succesorală si claseaza cauza ca fara obiect.

Art. 78

(1)In succesiunea in care exista bunuri, s-a realizat acordul intre mostenitori si s-au administrat probe indelustatoare, notarul public intocmeste incheierea finală a procedurii succesorală.

(2)Incheierea finală va cuprinde, pe lânga mentiunile comune incheierilor notariale, numele, prenumele si ultimul domiciliu al defunctului, data decesului, numele, domiciliul si intinderea drepturilor tuturor mostenitorilor si legatarilor, bunurile si datoriile succesiunii, taxele de timbru, onorariul, precum si alte date care au fost necesare la solutionarea cauzei.

(3)Daca mostenitorii si-au impartit bunurile prin buna-invoiala, in incheiere se va arata modul de impartea si bunurile succesorală atribuite fiecaruia. Actul de impartea va putea fi cuprins in incheierea finală sau se va putea intocmi separat, in una dintre formele prescrise de lege.

Art. 79

(1)Incheierea procedurii succesorală se poate face si inainte de expirarea termenului de acceptare a succesiunii, daca este neindoielnic ca nu mai sunt si alte persoane indreptatite la succesiune.

(2)De asemenea, procedura succesorală se poate incheia de indata, in temeiul unui testament, daca acesta indeplineste conditiile legale de forma, nu contine dispozitii contrare legii si nu aduce atingere drepturilor mostenitorilor rezervatari sau exista acordul acestora. In aceleasi conditii, notarul public va putea stabili drepturile legatarului particular asupra bunurilor determinate prin testament.

(3)Notarul public, având acordul tuturor mostenitorilor, va putea proceda la reducerea liberalitatilor, pâna la limitele prevazute de lege.

Art. 80

(1)Pe baza incheierii finale, in termen de 20 de zile, se redacteaza certificatul de mostenitor sau de legatar, care va cuprinde constatarile din aceasta incheiere referitoare la masa succesorală, numarul si calitatea mostenitorilor si cotele ce le revin din patrimoniul defunctului.

(2)Un exemplar al certificatului de mostenitor se elibereaza fiecaruia dintre mostenitori sau legatari, dupa caz, dupa achitarea taxelor succesorală si a onorariilor.

(3)In cazul in care s-a instituit un executor testamentar, se va elibera, in conditiile de mai sus, un certificat constatator al acestei calitati.

(4)Dupa suspendarea procedurii succesorală in conditiile art. 75 alin. (1) lit. b) si c), certificatul de mostenitor se elibereaza in baza hotărârii judecatorești ramase definitiva si irevocabila.

Art. 81

In cazul in care nu s-a facut dovada existentei unor bunuri in patrimoniul defunctului ori determinarea acestora necesita operatiuni de durata si mostenitorii solicita sa li se stabileasca numai calitatea, se poate emite certificat de calitate de mostenitor.

Art. 82

In lipsa mostenitorilor legali sau testamentari, la cererea reprezentantului statului, notarul public constata ca succesiunea este vacanta, eliberând certificat de vacanta succesorală, dupa expirarea termenului legal de acceptare a succesiunii.

Art. 83

(1) După emiterea certificatului de mostenitor nu se mai poate întocmi alt certificat, decât în situațiile prevăzute de lege.

(2) Cu acordul tuturor mostenitorilor, notarul public poate relua procedura succesorală, în vederea completării încheierii finale cu bunurile omise din masa succesorală, eliberând un certificat de mostenitor suplimentar.

Art. 84

Erorile materiale cuprinse în încheierea finală, precum și eventualele omisiuni se vor putea îndrepta, la cererea mostenitorilor, în baza unei încheieri, făcându-se mențiune despre aceasta în încheierea finală și pe toate exemplarele certificatului de mostenitor.

Art. 85

(1) Cei care se consideră vătămați în drepturile lor prin emiterea certificatului de mostenitor pot cere instanței judecătorești anularea acestuia și stabilirea drepturilor lor, conform legii. Până la anularea sa prin hotărâre judecătorească, certificatul de mostenitor face dovada deplină în privința calității de mostenitor și a cotei sau bunurilor care se cuvin fiecărui mostenitor în parte.

(2) În cazul anulării certificatului de mostenitor, notarul public va elibera un nou certificat, pe baza hotărârii judecătorești definitive și irevocabile. În acest scop, instanțelor judecătorești le revine obligația de a trimite la biroul notarului public competent în soluționarea cauzei o copie de pe hotărârea rămasă definitivă și irevocabilă, împreună cu dosarul notarial, dacă a fost cerut în timpul judecării.

SECȚIUNEA 4: Alte proceduri notariale**A. Legalizarea semnăturilor și a sigiliilor****Art. 86**

(1) Notarul public poate legaliza semnătura părților numai pe înscrisurile pentru care legea nu cere forma autentică ca o condiție de valabilitate a actului.

(2) Pentru legalizarea semnăturii, părțile vor prezenta exemplarele înscrisului nesemnate.

(3) Notarul public va identifica părțile, se va convinge că acestea cunosc conținutul înscrisului, după care le va cere să subscrie în fața sa toate exemplarele înscrisului.

(4) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale ale legalizării de semnătură, în sensul art. 50 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) data (anul, luna, ziua);

b) numele părții și faptul prezentării ei în persoană;

c) constatarea subscrierii în fața notarului public a tuturor exemplarelor înscrisului.

(5) La cererea părții, notarul public poate legaliza specimenul de semnătură al persoanei care se va prezenta personal la sediul biroului notarial și care va semna în fața notarului public.

(6) Pentru legalizarea sigiliului, partea îl va prezenta notarului public care, după verificare, va întocmi încheierea de legalizare.

B. Dare de data certa înscrisurilor**Art. 87**

(1) Înscrisul căruia urmează să i se dea data certa se întocmește în numărul de exemplare cerut de parte.

(2) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale pentru dare de data certa, în sensul art. 50 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) data (anul, luna, ziua), iar la cererea părții, și ora;

b) starea în care se afla înscrisul.

C. Certificarea unor fapte

Art. 88

(1) Notarul public poate certifica următoarele fapte pe care le constată personal:

a) faptul că o persoană se află în viață;

b) faptul că o persoană se află într-un anumit loc;

c) faptul că persoana din fotografie este aceeași cu persoana care cere certificarea;

d) faptul că o persoană, ca urmare a unei somatii sau notificări, s-a prezentat sau nu într-o anumită zi și la o anumită oră la sediul biroului notarial și declarația acesteia.

(2) În încheiere se vor menționa și ora constatării, precum și fapta care se certifica.

Art. 89

(1) Notarul public certifica, la cerere, procesele-verbale și hotărârile adunărilor generale ale acționarilor sau asociaților societăților comerciale, printr-o încheiere în care se vor menționa data și locul adunării, faptul semnării procesului-verbal sau a hotărârii de către președintele adunării generale sau de către toți participanții.

(2) La cererea președintelui sau a unei părți dintre participanții la adunarea generală, notarul public poate stabili identitatea participanților.

D. Legalizarea copiilor după înscrisuri**Art. 90**

(1) Notarul public eliberează copii legalizate după înscrisurile originale prezentate de parte, după confruntarea copiei cu originalul.

(2) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale ale legalizării copiei, în sensul art. 50 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) atestarea conformității copiei cu înscrisul prezentat;

b) starea în care se afla înscrisul;

c) semnătura secretarului care a făcut colationarea.

(3) Dacă se legalizează un înscris sub semnătura privată sau din arhiva biroului notarial, în încheiere se va face mențiune expresă în acest sens.

(4) In cazul in care confruntarea copiei cu originalul in scrisului cere o pregatire de specialitate, copia se va elibera numai pe baza confruntarii efectuate de catre un expert desemnat de notar, potrivit prevederilor legale. In acest caz incheierea este semnata si de expert.

(5) Copii legalizate de pe actele autentificate din arhiva biroului notarial se elibereaza numai partilor, succesorilor si reprezentantilor acestora, precum si celor ce justifica un drept sau un interes legitim.

E. Efectuarea si legalizarea traducerilor

Art. 91

(1) Pentru efectuarea traducerii, daca aceasta nu este facuta de notarul public autorizat in acest scop, traducatorul atestat potrivit legii, care a intocmit traducerea, va semna formula de certificare a acesteia, iar notarul va legaliza semnatura traducatorului. Legalizarea semnaturii traducatorului se poate face si dupa specimenul de semnatura depus la biroul notarului public.

(2) Daca in scrisul se traduce din limba romana intr-o limba straina sau dintr-o limba straina in alta limba straina, atata certificarea traducerii, cat si legalizarea semnaturii traducatorului de catre notarul public se vor face si in limba straina in care se face traducerea.

F. Primirea in depozit de in scrisuri si documente

Art. 92

La primirea in depozit a unor in scrisuri si documente, notarul public va mentiona, in incheiere, ca s-au indeplinit conditiile esentiale ale primirii in depozit, in sensul art. 50 lit. g), prin urmatoarele mentiuni:

- a) data depunerii (anul, luna, ziua), iar la cererea partii, si ora;
- b) identificarea in scrisurilor predate, aratandu-se toate datele necesare in acest scop;
- c) numele deponentului si al persoanei careia trebuie sa i se elibereze in scrisurile;
- d) termenul de pastrare.

G. Acte de protest al cambiilor, cecurilor si al altor titluri la ordin

Art. 93

Intocmirea actelor de protest al cambiilor, cecurilor si al altor titluri la ordin se face in conditiile stabilite prin legile speciale.

H. Eliberarea de duplicate ale in scrisurilor notariale

Art. 94

(1) La cererea partii, notarul public poate elibera un duplicat al unui act original aflat in arhiva sa. In acest scop notarul public va cita toate partile sau, dupa caz, pe succesorii acestora.

(2) In textul duplicatului se reproduc cuvânt cu cuvânt atata cuprinsul in scrisului, cat si cel al incheierii prin care s-a incuviintat intocmirea in scrisului original. In locul semnaturii originale se mentioneaza numele de familie si prenumele fiecarui semnatar.

(3) Duplicatul are aceeasi probanta ca si in scrisul original.

(4) Competenta eliberarii duplicatelor de pe actele emise de notariatele de stat sau de alte organe cu activitate notariala apartine institutiei care a preluat arhiva acestora.

I. Reconstituirea actelor originale

Art. 95

(1) In situatia disparitiei unui act din care nu mai exista niciun exemplar original se va proceda, la cererea si cu acordul partilor, la reconstituirea aceluia act.

(2) Reconstituirea se va face la biroul notarului public unde s-a intocmit actul, cu citarea tuturor partilor sau, dupa caz, a succesorilor acestora.

(3) In cazul in care actul disparut a fost intocmit de alte organe cu activitate notariala, reconstituirea se face de judecatoria in raza careia si-a avut sau isi are sediul organul care a intocmit actul, in conditiile prevazute la alineatele precedente.

CAPITOLUL VI: Controlul activitatii notariale, arhiva si evidenta activitatii

SECTIUNEA 1: Controlul activitatii notariale

Art. 96

(1) Actele notariale sunt supuse controlului judecatoresc, in conditiile art. 97.

(2) Activitatea notarilor publici este supusa controlului profesional administrativ, in conditiile prezentei legi.

Art. 97

(1) Actele notariale pot fi atacate de parti sau de orice persoana interesata prin actiune in anulare la instanta judecatoreasca, in conformitate cu prevederile Codului de procedura civila.

(2) Totodata, partea nemultumita poate introduce plângere impotriva incheierii de respingere a cererii de indeplinire a unui act notarial, in termen de 10 zile de la data când a luat cunostinta, la judecatoria in circumscriptia careia isi are sediul biroul notarial care a refuzat indeplinirea actului.

(3) Plângerea se depune la biroul notarului public care a refuzat cererea, iar acesta o va inainta de indata instantei, impreuna cu dosarul cauzei.

(4) Judecarea plângerii se face cu citarea tuturor partilor interesate in cauza. In cazul admiterii plângerii, instanta indica in hotarâre modul in care trebuie intocmit actul.

(5) Notarul public este obligat sa se conformeze hotarârii judecatoresti ramase definitiva si irevocabila.

Art. 98

(1) Controlul profesional administrativ se exercita de catre Uniunea Nationala a Notarilor Publici prin consiliul sau de conducere si va avea in vedere:

- a) organizarea Camerelor Notarilor Publici si a birourilor notarilor publici;
- b) calitatea actelor si lucrarilor incheiate de notarii publici.

(2) Consiliul uniunii poate delega Colegiului director al Camerei Notarilor Publici exercitarea controlului prevazut la alin. (1) lit. b), in circumscriptia sa.

(3) Ministrul justitiei poate ordona controlul activitatii notarilor publici prin inspectori generali de specialitate.

SECTIUNEA 2: Arhiva si evidenta activitatii

Art. 99

Arhiva activitatii notariale este proprietatea statului si se pastreaza, se conserva si se preda in conditiile legii.

Art. 100

(1) Biroul de notar public va avea arhiva si registratura proprii.

(2) Secretariatul va efectua operatiuni privind primirea, inregistrarea si expedierea corespondentei, inregistrarea si indosarierea actelor, pastrarea registrelor, precum si alte lucrari cu caracter auxiliar, necesare bunei desfasurari a activitatii notariale.

(3) Notarul public va tine si o evidenta financiar-contabila.

CAPITOLUL VII: Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 101

Dispozitiile prezentei legi se completeaza cu prevederile Codului civil si cu cele ale Codului de procedura civila.

Art. 102

In termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, notarii publici vor proceda la constituirea Camerelor Notarilor Publici si a Uniunii Nationale a Notarilor Publici**).

**) Prezenta lege a fost publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995.

Art. 103

Regulamentul de punere in aplicare a prezentei legi va fi adoptat de Ministerul Justitiei, in termen de 60 de zile de la intrarea in vigoare a acesteia***).

***) A se vedea Ordinul ministrului justitiei nr. 710/C/1995 pentru adoptarea Regulamentului de punere in aplicare a Legii notarilor publici si a activitatii notariale nr. 36/1995, publicat in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 8 august 1995, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 104

(1) La implinirea termenului prevazut la art. 102 de la intrarea in vigoare a legii, atributiile de publicitate mobiliara si imobiliara, toate lucrarile, evidentele, registrele de transcriptiuni-inscriptiuni, mapele de amanet, precum si cartile funciare vor trece in competenta judecatoriilor in circumscriptia carora se afla notariatele de stat.

(2) Pe aceeasi data denumirile de "notariat de stat" "notar de stat" "secretariat" sau "secretar", prevazute in reglementarile in vigoare privind atributiile de publicitate imobiliara si mobiliara introduse prin Decretul nr. 378/1960, se inlocuiesc cu cele de "judecatorie", "judecator", "grefa" sau "grefier", dupa caz.

(3) Pentru indeplinirea atributiilor de la alin. (1), judecatoriile vor prelua numarul necesar de notari de stat, precum si personalul cu astfel de atributii de publicitate, existent la notariatele de stat.

Art. 105

Notarii publici isi vor incepe activitatea dupa 6 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi.

Art. 106

Consiliile locale si judetene, prefectii, precum si Ministerul Justitiei au obligatia de a pune la dispozitia notarilor publici, la cererea acestora, spatiile necesare in vederea organizarii si functionarii corespunzatoare a serviciilor publice pe care le presteaza, prin inchiriere, fara licitatie.

Art. 107

(1) Notarii publici vor angaja, cu prioritate, notarii debutanti, personalul auxiliar administrativ si de serviciu de la notariatele de stat.

(2) Personalul ramas disponibil va fi incadrat prin redistribuire de catre Ministerul Justitiei, in sistemul sau, in conditiile legii.

Art. 108

(1) Lucrarile notariale in curs de rezolvare la notariatele de stat vor fi finalizate pâna la data preluarii activitatii de catre notarii publici, in conformitate cu procedura stabilita in prezenta lege.

(2) Arhiva notariatelor de stat care isi inceteaza activitatea se va preda judecatoriilor in a caror circumscriptie teritoriala se afla.

(3) Cauzele succesoriale care au in continuare termene de dezbatere, dupa incetarea activitatii notariatelor de stat, se vor preda notarilor publici ale caror birouri sunt situate in circumscriptia judecatoriei in raza careia defunctul si-a avut ultimul domiciliu, potrivit criteriilor stabilite de Colegiul director al Camerei Notarilor Publici.

Art. 109

Competenta teritoriala a birourilor de notari publici cu sediul in municipiul Bucuresti se intinde pe tot cuprinsul municipiului.

Art. 110

(1) Birourile notariale constituite in conditiile prezentei legi isi pot organiza sedii secundare in localitatile din aceeasi circumscriptie teritoriala in care nu au luat fiinta birouri de notari publici.

(2) Sediile secundare isi vor inceta activitatea odata cu constituirea in acea localitate a unui birou de notar public.

(3) Inregistrarea sediului secundar se face cu respectarea procedurii prevazute la art. 18 alin. (1).

Art. 111

Ori de câte ori in alte acte normative se foloseste expresia "notariat de stat" sau "notar de stat" se va intelege "biroul notarului public" si, dupa caz, "notar public".

Art. 112

La expirarea termenului prevazut la art. 105, Decretul nr. 387/1952 privitor la urmarirea unor datorii pe cale notariala, Decretul nr. 40/1953 privitor la procedura succesoriala notariala, Decretul nr. 377/1960 pentru organizarea si functionarea Notariatului de Stat si Regulamentul privind aplicarea dispozitiilor Decretului nr. 377/1960 pentru organizarea si functionarea Notariatului de Stat, aprobat prin H.C.M. nr. 1.518/1960, precum si orice alte dispozitii contrare se abroga.

*

NOTA:

Reproducem mai jos prevederile art. II din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 166/2008 pentru modificarea art. 16 lit. a) din Legea notarilor publici si a activitatii notariale nr. 36/1995 care nu se regasesc in forma republicata a Legii nr. 36/1995 si care se aplica, in continuare, ca dispozitii proprii ale actului modificator:

"- Art. II

Concursul de admitere in profesia de notar aflat in curs de derulare la data intrarii in vigoare a prezentei ordonante de urgenta ramâne supus dispozitiilor in vigoare la data anuntarii acestuia."

..****_

*) Republicata in temeiul art. 218 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea in aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, dându-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. 36/1995 a fost publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995, iar ulterior a mai fost modificata si completata prin:

- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 85/1997 privind impunerea veniturilor realizate de persoanele fizice, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 378 din 29 decembrie 1997, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 246/1998, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 22 decembrie 1998, abrogata prin Ordonanta Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 31 august 1999, respinsa prin Legea nr. 206/2002, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 275 din 24 aprilie 2002;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 177/2000 pentru completarea Legii notarilor publici si a activitatii notariale nr. 36/1995, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 31 octombrie 2000, respinsa prin Legea nr. 223/2001, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 229 din 4 mai 2001;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 295/2000 pentru suspendarea aplicarii sau abrogarea unor ordonante si ordonante de urgenta ale Guvernului, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 707 din 30 decembrie 2000, aprobata prin Legea nr. 109/2001, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 29 martie 2001;
 - Legea nr. 267/2003 pentru completarea art. 3 din Ordonanta Guvernului nr. 24/1992 privind stabilirea serviciilor consulare si a taxelor percepute pentru prestarea acestora si a art. 13 din Legea notarilor publici si a activitatii notariale nr. 36/1995, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 424 din 17 iunie 2003;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 25/2005 pentru abrogarea art. 31 din Legea notarilor publici si a activitatii notariale nr. 36/1995, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 4 aprilie 2005, aprobata prin Legea nr. 178/2005, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 13 iunie 2005;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 190/2005 pentru realizarea unor masuri necesare in procesul de integrare europeana, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.179 din 28 decembrie 2005, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 332/2006, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 20 iulie 2006;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 125/2007 pentru modificarea art. 13 din Legea notarilor publici si a activitatii notariale nr. 36/1995, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 760 din 9 noiembrie 2007, aprobata prin Legea nr. 9/2009, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 20 februarie 2009;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 166/2008 pentru modificarea si completarea Legii notarilor publici si a activitatii notariale nr. 36/1995, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 789 din 25 noiembrie 2008, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 298/2009, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 1 octombrie 2009;
 - Legea nr. 202/2010 privind unele masuri pentru accelerarea solutionarii proceselor, publicata in Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010.
- Publicat in Monitorul Oficial cu numarul 732 din data de 18 octombrie 2011.

ultima modificare 24.10.2011